

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.702/2018/6.

A tanács tagjai: dr. Szabó Klára a tanács elnöke, dr. Magosi Szilvia előadó bíró, dr. Madarász Anna bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Hetzmann Ügyvédi Iroda

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: dr. Gárdián Attila ügyvéd (6724 Szeged, Juhász Gy. u. 12/A. fszt. 1.)

A per tárgya: megbízási díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Törvényszék 3.Pf.20.086/2018/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Járásbíróság 22.P.20.969/2017/11.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes klinikájának uniós támogatás felhasználásával megvalósuló átépítési, korszerűsítési kivitelezési munkáival kapcsolatos építésszerelési tevékenység független mérnöki feladatai ellátására a peres felek között közbeszerzési eljárás lefolytatását követően 2011. október 21-én megbízási szerződés jött létre. A szerződésben részletezték a megbízott felperes által megvalósítandó tevékenységeket. Megállapodtak, hogy azokat 2013. június 30-ig, illetve a szerződéshez kapcsolódó projekt keretei között megvalósuló létesítmény garanciális időszakának végéig (műszaki átadás-átvételt követő 60 hónap) kell ellátni. Meghatározták, hogy a felperes szolgáltatása ellenértékeként a megbízó alperes bruttó 32.250.000 forint megbízási díjat fizet. Kikötötték, hogy a felperes e megbízási díjon túl semmilyen jogcímen

nem igényelhet az alperestől további díj- vagy költségterítést. A megbízási díj véglegesen rögzített átalányár. A szerződést csak akkor módosíthatják, ha a szerződéskötést követően - a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében - beállott körülmény miatt a szerződés valamelyik fél lényeges, jogos érdekét sérti.

- [2] A felek 2014. december 12-én a szerződésüket módosították, amely szerint a megbízás teljesítéséhez tartozó szolgáltatás ellenértékéeként a többletráfordításokkal arányos díjat 14.000.000 + áfa, azaz 17.780.000 forintban határozták meg. A szerződésben rögzített teljesítési határidőt 2015. szeptember 30. napjára módosították azzal, hogy amennyiben a megadott határnapi a megbízási szerződésben előírt feladatokat a felperes akár a kivitelezés késedelme, akár egyéb okból elvégezni nem tudja, úgy külön határidő nélkül és külön díj felszámítása nélkül köteles a szolgáltatást teljeskörűen nyújtani. A felek rögzítették, hogy a felperes tudomással bír arról, miszerint a szerződésmódosítás hatályba lépéséhez a közreműködő szervezet jóváhagyása szükséges, illetve támogatás csak jóváhagyott szerződésmódosítás alapján lehetséges.
- [3] A Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) a 2015. március 27-én kelt állásfoglalásában a szerződésmódosítást a határidő hosszabbítás tekintetében jogszerűnek, a szerződéses ár növelését jogszerűtlennek minősítette.
- [4] A projekt kivitelezése megtörtént, az átadás-átvétel lezárult. A felperes a megbízási szerződés szerinti független mérnöki feladatait ellátta. Az alperes az alapszerződésben rögzített bruttó 32.250.000 forint összegű megbízási díjat a részére megfizette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes keresetében 17.780.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy jogosult a beruházás befejezésének elhúzódása miatt létrejött szerződésmódosításnak megfelelően elvégzett többletvevényességgel arányos többlet megbízási díjra. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a többlet megbízási díj az érvényes és hatályos szerződésmódosítás alapján illeti meg. A szerződésmódosítás hatályba lépésére vonatkozó feltétel ugyanis lehetetlen, értelmezhetetlen, figyelembe nem vehető, mert a KFF a szerződés tartalmát nem jóváhagyja, hanem csak véleményezi. Arra van jogi lehetősége, hogy a szerződésmódosítást teljes egészében jogszerűnek vagy jogszerűtlennek tartsa. Az utóbbi esetben a többletmunka díjazása nem számolható el a támogatás keretében, de más forrásból finanszírozható. Ha a KFF jóváhagyására lett volna szükség, annak hiányában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 215. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó érvénytelenségi jogkövetkezményként a felperes a szerződésmódosítás érvényesség, másodsorban hatályossá nyilvánítását és az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás megtérítését kérte, amely álláspontja szerint megegyezik a szerződésmódosításban kikötött megbízási díj összegével. Amennyiben erre nincs mód, a megbízás nélküli ügyvitel szabályainak alkalmazásával kérte az elvégzett munka ellenértékének megtérítését a szerződésmódosításban kikötött összegben.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A kereset jogalapját és összecszerűségét is vitatta. Arra hivatkozott, hogy a szerződésmódosítás többletdíjfizetéssel kapcsolatos rendelkezései nem léptek hatályba. Az eredeti állapot helyreállítható, hiszen az alperest az alapszerződés alapján terhelte a szolgáltatási kötelezettség. Az alapszerződés szerint pedig többletmunka esetén sem jogosult külön díjazásra. A felperest netán megillető összeg a szerződés hatályossá nyilvánítása vagy a megbízás nélküli ügyvitel szabályai alkalmazása esetén nem a létre nem jött szerződésmódosításban megállapított megbízási díjjal egyező. A felperesnek elő kell adnia és bizonyítania kell az alapszerződés részét nem képező többletvevényességét.

- [7] Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasította. A határozat indokolásában kifejtette, hogy a szerződésmódosítás a KFF hozzájárulása hiányában nem jött létre, ezért a megbízási díj tekintetében a régi Ptk. 215. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezményt kell alkalmazni. A régi Ptk. 237. § (1) és (2) bekezdése szerinti érvénytelenség jogkövetkezményének egyik lehetséges módja a szerződés hatályossá nyilvánítása. A felperes a keresetlevélben felsorolta a megbízási díjjal nem fedezett tevékenysége egy részét, azonban ezen munkák köre, illetőleg az azokkal kapcsolatos díjazás mértéke a rendelkezésre álló iratok alapján nem megállapítható. A hatályossá nyilvánítás nem eredményezhet olyan helyzetet, mintha a szerződés érvényes lenne, a bíróság az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének megtérítését rendeli el. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak fel kell hívnia a felperest, hogy pontosan, tételesen határozza meg azon megbízással összefüggő tevékenységek körét, amelyek nem képezték az alapszerződés részét, azaz amelyekre az alperes által már megfizetett megbízási díj az időbeli túllépés folytán nem nyújtott fedezetet. E körben nem mellőzhető a beruházási projekttel kapcsolatos iratok beszerzése és annak meghatározása, hogy mi a felperes igazolható többlettevékenysége. Értékelni kell a kivitelezéshez kapcsolódó műszaki szükségességből felmerült többletmunkákat, esetleges tervmódosításokat, valamint az alperes, illetőleg a kivitelezők között létrejött szerződésmódosításokat a pótmunkák, illetve a pótmegrendelések kapcsán. Amennyiben a felperes által elvégzett megbízási többlettevékenység köre, indokoltsága mindezek figyelembe vétele mellett megállapítható - amelyet a felperesnek kell bizonyítani -, úgy ezt követően az elsőfokú bíróságnak kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy milyen összegben határozható meg a felperes szolgáltatásának ellenértéke.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletével a keresetet elutasította, és a pervesztes felperest az alperes javára a perköltség megfizetésére kötelezte.
- [9] Az indokolásában a hatályon kívül helyező végzésben kifejtett indokokkal megegyezően ismertette a jogvita lényegét. Utalt arra, hogy a felperes - tekintettel a kereset jogalapjának és összesszerűségének alperes általi vitatására - felhívás ellenére pontosan, tételesen nem határozta meg azon megbízással összefüggő tevékenységek körét, amelyek nem képezték az alapszerződés részét. A felhívásra tett előadása, a megjelölt okirati bizonyítékok alapján nem volt meghatározható az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatások mibenléte és ellenértéke. A keresetet ezért a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján bizonyítatlanság okából el kellett utasítani.
- [10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a régi Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Kötelezte a felperest az alperes másodfokú eljárási költsége megfizetésére.
- [11] Az indokolásában a fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság teljesítette a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségét, amikor tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről, a bizonyítandó tények köréről, illetve az igazságügyi szakértői bizonyítás szükségességéről. A felperes nem munkálta ki, továbbá nem határozta meg, hogy a beruházási projekthez kapcsolódóan milyen többlettevékenysége igazolható, amely a beruházás befejezési idejének módosulása miatt merült fel. A 10. sorszámú beadványában egyfelől azt az eltérő jogi álláspontját indokolta, hogy az általánydíjas megbízási jogviszonyra tekintettel követelése összesszerűségének levezetése és bizonyítása nem szükséges. Hivatkozott továbbá a beadvány

mellékleteként csatolt független mérnöki zárójelentés 13.3., 11.4., 11.5. pontjaira, amelyek tartalmát idézte. Ez azonban - figyelemmel a 11.3. pontban felhívott 6. számú melléklet tartalmára is - nem felel meg a hatályon kívül helyező végzésben előírt tételes levezetés követelményének. A beruházási projekthez kapcsolódó többlettevékenységei meghatározásához nem volt elegendő a projekttel kapcsolatos független mérnöki zárójelentés mellékletekkel együtt történő csatolása. Konkrét, pontos, tételesen ellenőrizhető tényállást kellett volna előadnia. Meg kellett volna továbbá jelölnie az adott tételes tényállítást beazonosítható módon alátámasztó bizonyítékait, és magyarázattal kellett volna ellátnia, hogy azok mennyiben és miként igazolják előadását. Ehhez kellett volna rendelnie a 10. sorszámú beadványa III. pontjában hivatkozott 3. és 4. számú mellékletek szerinti adatokat, erre azonban nem került sor. A felperes 10. sorszámú nyilatkozata, illetve a becsatolt mellékletek az adott tartalmuk mellett e követelményeknek nem feleltek meg. A rendelkezésre álló adatok alapján ezért nem lehetett konkrétan meghatározni azt a felperesi tevékenységi kört, amely az alapszerződés kereteit meghaladóan került elvégzésre, továbbá azt, hogy milyen összegű a felperes többletszolgáltatásának ellenértéke.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetnek helyt adó, másodlagosan az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a régi Pp. 3. §-ában, 221. § (1) bekezdésében, a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 303. § (1) bekezdésében, valamint a régi Ptk. felülvizsgálati kérelemben hivatkozott rendelkezéseit.
- [13] A másodfokú bíróság a régi Ptk. 478. § (1) bekezdésébe ütköző módon nem vette figyelembe, hogy az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás értéke a szerződésmódosításban meghatározott átalánydíjjal egyezik meg. A régi Pp. 3. § (2) és (3) bekezdésébe ütköző módon figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy a szerződésmódosítás alapján vállalt tevékenységet elvégezte és azt az alperes nem vitatta. Azt a következtetést pedig, hogy a szerződésmódosítás érvényességéhez és hatályosságához jóváhagyás szükséges, illetve a megadott jóváhagyás a jogszabályoknak megfelelő, a Kbt. 303. § (1) bekezdése ellenére vonta le.
- [14] A felperes álláspontja szerint a lehetőségeihez mérten megjelölte az elvégzett tevékenységet, amelyet maga a szerződésmódosítás, valamint a független mérnöki zárójelentés is tartalmaz. A per irataihoz becsatolt két kimutatást, amelyeket a szerződésmódosítás megkötését megelőzően megküldött az alperesnek, és azok alapján történt a megbízási díj megállapítása. A kimutatások tételesen rögzítik, mely tevékenységek körében merültek fel többlettevékenységek. Bemutatta továbbá napokban megadott bontásban a teljesítés során felmerült megbízási díjak összecszerüléséhez kapcsolódó kalkulációkat. Az eljáró bíróságok a hivatkozott kimutatásokat egyáltalán nem vették figyelembe. Az elsőfokú bíróság a régi Pp. 3. §-ában foglalt rendelkezésbe ütköző módon osztotta ki a bizonyítási terhet, ugyanis nem fejtette ki pontosan, milyen időszakos bontásban kéri a tételes elszámolást. A másodfokú bíróság a fellebbezés erre vonatkozó hivatkozásaira nem volt figyelemmel.
- [15] Az elsőfokú eljárás során jelezte, nem állt módjában tételesen kimutatni az általa végzett tevékenységet, mivel a tevékenységről nem volt kötelezettsége nyilvántartást, kimutatást vezetni. Átalányáras szerződés esetén a vállalkozót megillető díj meghatározásához nincs szükség az elvégzett munka tételes felmérésére. Az alperes nem vitatta, hogy a nyújtott szolgáltatások ellenértéke a szerződésmódosításban kikötött átalánydíj mértékével egyező. A megbízás teljesítésével kapcsolatos költségei kimutatása sem volt lehetséges, mivel a tevékenysége ellátásához irodahelyiséget folyamatosan fenn kellett tartania, a mérnöki jogosítványai fenntartásához szükséges költségeket folyamatosan finanszíroznia kellett.

- [16] A megbízási szerződés esetében nem értelmezhető a pótmunka, pótmegrendelés, többlettevékenység. A másodfokú bíróság tévesen hivatkozott arra, hogy azt ki kellett volna mutatni. Az alperes nem vitatta a szerződésmódosítás alapján végzett tevékenységek elvégzését.
- [17] Több vagylagos kereseti kérelmet terjesztett elő, amelyeket a régi Pp. 3. §-ába ütköző módon az eljáró bíróságok nem bíráltak el, és ezek vonatkozásában az indokolási kötelezettségüknek [rég. Pp. 221. § (1) bekezdés] sem tettek eleget.
- [18] Nem került elbírálásra az a hivatkozása, hogy nem szükséges az utólagos jóváhagyás. A szerződésmódosítás Kbt. 303. § (1) bekezdésében meghatározott esete fennáll, ezért a szerződésmódosítás önmagában érvényes és hatályos, annak alapján jogosult az átalánydíjra. A szerződésmódosítás utólagos jóváhagyásra vonatkozó kikötése nem alkalmazható, mert abban a felek a szerződésnek éppen a megbízási díjra vonatkozó részét módosították. Az a tény, hogy a megbízási díjra nem kapott támogatást, nem mentesíti az alperest a díj megfizetésének kötelezettsége alól. A megbízási díj nem volt ingyenes, így a díj kikötés nélkül is jár.
- [19] A felperes kérte, hogy a Kúria vegye figyelembe azt a hivatkozását, miszerint a szerződésmódosítás hatályba lépését a felek felfüggesztő feltételhez kötötték. A szerződésmódosítás csak részben került jóváhagyásra, ezért a felfüggesztő feltétel nem következett be, tehát a szerződésmódosítás nem lépett hatályba, de annak megfelelően teljesített, amelyet az alperes elfogadott. A szerződésmódosítás ráutaló magatartással - a régi Ptk. 216. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - a jóváhagyástól függetlenül létrejött. Az eljáró bíróságok tévedtek, amikor nem észlelték, hogy a megbízási szerződésben és az annak módosításában foglaltaknak eleget tett, ezért - akár megbízási díj jogcímtől függetlenül - a munkavégzés ellenértékére jogosult.
- [20] Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a régi Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem vizsgálta a felek akaratát. A felperest ugyanis nem vezette a megbízási díj ingyenes teljesítésének szándéka. A szerződésmódosítás hatályának beállta nélkül az alperes jogalap nélkül gazdagodott. A felperes ennek megfelelően kérte, hogy a Kúria a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján kötelezze az alperest a gazdagodás visszatérítésére.
- [21] A felperes a felülvizsgálati kérelemben azon az alapon is kérte az alperes kötelezését a megbízási díj megfizetésére, hogy a szerződésmódosítást a KFF a 2015. február 20-án kelt véleményezésében jóváhagyta, így az hatályba lépett.
- [22] Álláspontja szerint a jóerölcsbe és jogszabályba ütköző [rég. Ptk. 200. § (2) bekezdés, 198. § (1) bekezdés, 201. § (1)-(2) bekezdés, 478. § (1) bekezdés], ezáltal semmis a szerződésmódosításnak az a kikötése, amely szerint a felek a hatályba lépését a véleményező szervezet jóváhagyásához kötötték. A semmisségi okot a Kúriának hivatalból észlelnie kell. A felperes ezért kérte, hogy a Kúria a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal nyilvánítsa érvényessé az érvénytelen feltételt, hiszen az érvénytelenség miatti érdeksérelem a szerződés megfelelő módosításával, tehát az alperes megbízási díj megfizetésére kötelezésével kiküszöbölhető.
- [23] Amennyiben a Kúria egyik jogcímet sem fogadná el, úgy maga állapítsa meg a jogcímet tekintettel arra, hogy a fél által hivatkozott téves jogi minősítés, a követelés jogcímének hiányos vagy helytelen megjelölése a bíróságot nem köti, a felhozott és bizonyított tényekre a jogszabályt a bíróságnak kell alkalmaznia.
- [24] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Rámutatott arra, hogy volt jogalapja a felperes teljesítésének követelésére. A felperest megillető megbízási díj az alapszerződés alapján kifizetésre került, így nem valósulhatott meg jogalap nélküli gazdagodás. Ezzel ellentétes jogi álláspont esetén sem egyezhet meg a felperes részére járó ellenszolgáltatás a hatályba nem lépett megbízási szerződésmódosításban megjelölt átalánydíjjal. Szükséges lett volna az eredeti szerződés keretein túlmutató többlettevékenység tételes meghatározása, díjazása összecszerúségének levezetése, bizonyítása.

- [25] A szerződésmódosítást a felek megkötötték, de azzal a feltétellel, hogy a hatályát, így a megbízási díj emelését a közreműködő szervezet jóváhagyásához kötötték. Ráutaló magatartással a szerződésmódosítás már csak azért sem jöhetett létre, mert a megbízási szerződésben kikötötték, hogy az csak írásban módosítható. Az alperes központi költségvetési intézményként az irányadó gazdálkodási szabályok szerint is csak írásban köthetett szerződést, vállalhatott kötelezettséget.
- [26] A felperes a tevékenységét nem szerződésmódosítás, hanem az alapszerződés alapján látta el, az abban meghatározott díjazás ellenében. A közreműködő szervezet jóváhagyására vonatkozó szerződéses kikötés nem ütközik sem a jóerkölsbe, sem jogszabályba. Egy szerződésnek a régi Ptk. diszpozitív szabályaitól való eltérése nem jelent semmisséget. A szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékaránytalanság pedig nem semmisségi, hanem megtámadhatósági ok. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott érvénytelenségi okokat a felülvizsgálati eljárásban a Kúriának nem kell hivatalból vizsgálnia.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A Kúria előjáróban arra mutat rá, hogy a felülvizsgálat nem a per folytatása, hanem szigorú eljárásjogi szabályok által szabályozott rendkívüli perorvoslat, amelynek a jogerős ítélet a tárgya. A régi Pp. 270. § (2) bekezdése a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértés esetén teszi lehetővé. A felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek a régi Pp. 272. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértését kell megjelölnie. A régi Pp. 275. § (3) bekezdése szerint eljárás szabálysértés akkor ad alapot a felülvizsgálattal támadott határozat hatályon kívül helyezésére, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt. A felülvizsgálati kérelemben a felek új jogcímre nem hivatkozhatnak, a felülvizsgálatnak csak olyan jogi álláspont vagy mulasztás szolgálhat alapul, amely az eljárás korábbi szakaszaiban is a per tárgya volt (BH1996. 372.). Amely kérdésekkel a korábban eljárt bíróságok erre irányuló kérelem hiányában nem foglalkozhattak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést sem követhettek el.
- [28] A felperes a másodfokú eljárás során nem sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értett egyet azzal a jogi álláspontjával, miszerint a megbízási szerződés módosítása érvényes és hatályos. A fellebbezését azzal indokolta, hogy a hatályon kívül helyező végzésben előírt bírósági felhívásra eleget tett a tényállítási és bizonyítási kötelezettségének. A szerződésmódosítás hatályba lépésére történt hivatkozása ezért a felülvizsgálati eljárásban érdemben nem volt vizsgálható. A hatályba nem lépett szerződésmódosítás alapján a felperes teljesítést nem kérhetett, ezért a jogerős ítélet nem sérti a régi Ptk. 478. § (1) bekezdését.
- [29] A megbízási szerződésmódosítás egyéb feltételei között a felek szabályozták a megállapodásuk hatályba lépését. A felperes az első- és másodfokú eljárás során nem hivatkozott e szerződéses kikötés érvénytelenségére. A Ptk. diszpozitív szabályaitól a szerződésükben a felek egyébként is eltérhetnek, ezért a megbízási szerződés módosításának a felülvizsgálati kérelemben sérelmezett kikötése jogszabályba ütközés okán nem érvénytelen. A kikötés jóerkölsbe ütközését illetően a per korábbi szakaszában a felperes nem terjesztett elő tényállást, az eljárt bíróságok ezért hivatalból nem észlelhettek nyilvánvaló érvénytelenségi okot. A felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt [rég Pp. 275. § (1) bekezdés]. A perbeli szerződésmódosítás hatályba lépését szabályozó szerződéses feltétel jóerkölsbe ütközése erre tekintettel nem volt érdemben vizsgálható.
- [30] A szerződésmódosítás hatályba lépését illetően a felek okirattal is alátámasztott, egyező perbeli előadása az volt, hogy megállapodásuk értelmében a KFF-nek a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 44. §-a alapján kért támogató tartalmú nyilatkozata és véleménye volt a szerződésmódosítás hatályba lépésének feltétele. A KFF nyilatkozatától a megbízási szerződésmódosítás hatályának beálltát a

másodfokú bíróság álláspontjával ellentétben nem jogszabály, hanem a felek megállapodása tette függővé. A szerződésmódosítás hatálybalépésre vonatkozó kikötését ezért nem a régi Ptk. 215. §-ában foglaltak alapján, hanem a régi Ptk. 228. § (1) bekezdésében szabályozott feltételtűzésként kellett megítélni. Mindkét esetben függő jogi helyzetről van szó, de az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezmények nem azonosak. A beleegyezés, illetőleg jóváhagyás hiányában megghiúsul a szerződéskötés és a szerződésre az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni. Ha pedig a felfüggesztő feltétel nem következik be, a szerződés hatálya nem áll be és a jogalap nélküli gazdagodás szabályai alkalmazandók. A felperes a 2013. évi CLXXVII. törvény (új Ptké.) 50. § (1) bekezdésére tekintettel a régi Ptk. 361-364. §-a szerint támaszthatott volna követelést az alperes ellen. A keresetében azonban elsődlegesen a módosított megbízási szerződés teljesítését, másodlagosan az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatása ellenértékének pénzbeli megtérítését, harmadlagosan megbízási díj fizetését igényelte. Az első- és másodfokú ítélet indokolásából a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben kitűnik, hogy a bíróság valamennyi előterjesztett jogcímen elbírálta a keresetet, és azt végül bizonyítottság hiányában utasította el. A felülvizsgálati kérelemben a felek új jogcímre nem hivatkozhatnak. A jogszabálysértés alapjául hivatkozott jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó felülvizsgálati hivatkozást ezért a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.

[31] A felperes keresetének hiányzott a jogalapja, nem illette meg az általa érvényesített jog, ezért tényállításainak bizonyítottsága sem vezethetett volna az alperes marasztalására. Azoknak a bizonyítási eljárással kapcsolatos jogsértéseknek, amelyekre a felperes a felülvizsgálati eljárásban hivatkozott, ennél fogva nem lehetett lényeges kihatása az ügy érdemi elbírálására.

[32] A Kúria ezért a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[33] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, így a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes ügyvédi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költségét. A Kúria az alperest képviselő ügyvéd munkadíját a kifejtett tevékenysége munka- és időigényéhez igazodóan mérsékelt összegben állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5), (6) bekezdése alapján.

[34] A felülvizsgálati kérelmet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[35] Az ítélet ellen a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2020. május 27.

Dr. Szabó Klára s.k. a tanács elnöke, Dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró